

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

גדר שומר ומציל

בטוח שהולכים לנסע לפארק שעשועים ענק.

והנה, האוטובוס עוצר, הילדים מתבקשים שלא לרדת. המלמד והמשגיח יורדים ומתרחקים. כלם מביטים בהם, פניהם שואלים להיכן הגיעו. אף פעבר זמן הם שבים. המשגיח מספר ברמקול שאין אפשרות לרדת מהאוטובוס כי היו שם אנשים שלא היו לבושים לרוח 'ראי ה'. לאחר נסיעה בת רבע שעה נוספת, עוצר האוטובוס. המלמד והמשגיח יורדים, מביטים באזור כלו ושבים ואומרים לנהג לנסע למקום שלישי. שוב ספר המשגיח כי הגיעו למקום שמחללין בו את השבת. הילדים החלו לאבד את סבלנותם, נו שיעצר כבר האוטובוס ונרד, נו כבר, נו נו, נוו...

המשגיח הודיע שיורדים כעת ביצר, שם יראו בתים עתיקים וחרבות מרתקות. ירדו כלם בשמחה. התישבו בעגול ושרו בהתרוקמות 'נפשי החזקה'. לאחר מכן צטט מהנלמד במעשה מחגר שהאילן מרמז לנו על הצדיק הגדול, שמחזק אותנו באמונה בכל עת. העגול הוא הגדר המלמדנו להזהר מלעשות דברים שאסור וללכת במקום המסכן רוחנית. לכן לא יכלנו לרדת במקומות שרצינו כי יש לנו גדר קדוש השומר עלינו שנשאר באמונה איתנה בהשם יתברך.

השבוע למדנו במעשה. חכם אחד רצה להנצל מהמלך שעשה את כל המדינה לאפיקורסים. הוא חפש וחשב מה לעשות שישארו באמונה בהשם יתברך. אמר 'שם' והגיע למדבר, אף לא הוטב בעיניו. כך נסה מספר פעמים, אחר כך אמר עוד שם והביא אותו וכל בני משפחתו אל מדבר אחר שהיה סמוך אל השני אלף הרים. אף סכנה גדולה היא שמה יצוק וישפע לרעה מהם. מה יעשה בכדי להנצל? עשה עגול סביבם שלא יוכל אף אחד להתקרב אליהם.

יש אילן שאם היה נשקה לא היה נשאר מהשדים כלום. לכן עומדים השדים וחופרים בכל פעם שיש רעידת אדמה למנוע המים מהאילן. ובכל עת כשנעשה מלך חדש עליהם בא מתוך שמחה ומנסה לעקר האילן.

על מנת שנתחזק מדבורים אלו למעשה, נעלה לאוטובוס המוביל את ילדי החידר ל'נסיעה' להחליף כח. ביום רביעי השפיעו כתות ז-ח-ט התפללו מקדם בהיכל התפלה. כשתיקים על כתפיהם, בקבוקי מים לרב בידיהם וכובע על ראשם, הם עלו על האוטובוס. היום יסעו למקומות יפים לאחר שהתמידו כל השנה בלמוד התורה בחשק ובשמחה.

הכבישים ארוכים, הילדים מנסים לדעת להיכן נוסעים. זאבי טוען שיתפללו באיזה קבר ומיד אחר כך ילכו ברגל חצי שעה עד שמגיעים למעין, שם ירטבו במים קרים. ישעיה דוקא מצין כי בעבר היו במעין, והשנה הוא

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ג' - מחיגר (5)

ועל־ידי־זה נעשה מלחמה, ועל־ידי־זה נעשה רעידת הארץ, ונופל האדמה שסביבות החפירה, ויוכל לבוא מים להאילן.

על כן עומדים תמיד לחפור, כנ"ל, וכשנעשה מלך בינינו, עושים לפניו כל הליצנות ושמיחים. זה מתלוצץ איך הזיק תינוק, והילדת מתאבלת עליו, וזה מראה ליצנות אחרות, וכן כמה מיני ליצנות, וכשהמלך בא בתוך השמחה, הוא הולך ומטייל עם השירי מלוכה שלו, ומנסה עצמו לעקר האילן, כי אם לא היה האילן כלל, היה טוב לנו מאד. ומחזק לבו מאד כדי לעקר האילן כלו, וכשבא אל האילן, אזי האילן צועק מאד, ואזי נופל עליו פחד וחוזר לאחוריו.

פעם אחת נעשה מלך חדש ביניהם, ועשו לפניו ליצנות גדולות, כנ"ל, ובא בשמחה גדולה, ועשה לעצמו אפירות לב מאד, ואמר לעקר את האילן כלו לגמרי, ויצא לטייל עם שריו. וחזק לבו מאד, ורץ לעקר האילן לגמרי, וכשבא אליו, נתן קול גדול, ונפל עליו פחד, וחזר לאחוריו ובא בכעס גדול וחזר. והיה הולך. בתוך כך נסתכל וראה בני־אדם יושבים (הינו הכת אנשים של החכם הנ"ל), ושלח איזה אנשים מאנשיו לעשות להם כראוי, כדרךכם תמיד (הינו שזה המלך שלח להזיקם כדרךכם), וכיון שראו אותם אותה המשפחה של בני־אדם

פעם אחת היה חכם אחד, והקיסר מהמדינה היה אפיקורס גדול, ועשה את כל המדינה לאפיקורסים. והלך החכם וקרא את כל בני משפחתו. ענה ואמר להם: הלא אתם רואים שהקיסר הוא אפיקורס גדול, ועשה את כל המדינה אפיקורסים,

וקצת ממשפחתנו עשה גם־כן לאפיקורסים. בכך נפרש אל המדבר, כדי שנשאיר בהאמונה בהשם יתברך. והסכימו עמו. ואמר החכם שם (הינו שהזכיר איזה שם מן השמות), והביא אותם אל המדבר, ולא הוטב בעיניו אותו המדבר, ואמר שם ונשא אותם אל מדבר אחר, ולא הוטב בעיניו גם־כן. ואמר עוד שם, והביא אותם אל מדבר אחר, והוטב בעיניו.

ואותו המדבר היתה סמוכה אל השני אלף הרים, והלך (אותו החכם הנ"ל) ועשה עגול סביבותם, שלא יוכל שום אחד להתקרב אליהם.

ויש אילן, שאם היה אותו האילן נשקה, לא היה נשאר ממנו (הינו מן השדים) כלום. על כן עומדים יום ולילה מאתנו, שחופרים ואינם מניחים מים להאילן. ושאל אותו: למה עומדים יום ולילה? כיון שחופרים פעם אחת למנע המים, די.

השיב לו: שיש בינינו מדברים, ואלו המדברים הולכים ועושים מחלקת בין מלך זה למלך אחר,

הנ"ל, נפל עליהם פחד. ואמר להם הזקן הנ"ל:
אל תפחדו.

וכשנתקרבו השדים לשם, לא היו יכולים
להתקרב אליהם מחמת העגול הנ"ל שהיה
סביבותם, ושלח שלוחים אחרים, ולא היו
יכולים גם כן, ובא בכעס גדול, והלך בעצמו,
ולא היה יכול גם הוא לקרב אליהם,

ובקש מהזקן שיניחנו לפניו לשם ואמר לו:
מאחר שאתה מבקש, אניח אותך לפני, אבל אין
דרך שילך המלך יחיד, ואניח אותך עם עוד
אחד לפני, ופתח להם פתח ונכנסו, וחזר וסגר
העגול.

אמר המלך להזקן: איך אתה בא לישיב על מקום
שלנו? אמר לו: מפני מה הוא מקומך? הוא
מקום שלי! אמר לו: אין אתה מתירא ממני?
השיב לו: לא! אמר לו: אין אתה מתירא? ופשט
עצמו ונעשה גדול מאד עד השמים, ורצה
לבלעו.

אמר הזקן: אף-על-פי-כן איני מתירא כלל, אף
אם אני רוצה, תהיה אתה מתירא ממני. והלך
והתפלל קצת, ונעשה עב וענן גדול, והיו רעמים
גדולים, והרעם הורג אותם, ונהרגו כל השרי
מלוכה שלו שהיו עמו, ולא נשארו כי אם הוא עם
האחד שהיה עמו שם בתוך העגול, ובקש אותו
שיפסק הרעם, ופסק.

ענה המלך ואמר: מאחר שאתה איש כזה, אתן לך
ספר מכל המשפחות של שדים, כי יש בעלי שמות
שאינם יודעים רק ממשפחה אחת, ואפלו אותה

המשפחה אינם יודעים בשלמות. אני אתן לך
ספר שכתוב בו כל המשפחות, כי אצל המלך כתובים
כלם, ואפלו מי שנולד נכתב אצל המלך.

ושלח את האחד, שהיה עמו אחר הספר (הינו
שהמלך של השדים שלח את האחד, שהיה עמו בתוך העגול
אחר הספר. נמצא, שטוב עשה שהניח אותו עם עוד אחד
לכנס, כי אם לאו, את מי היה שולח?) והביא לו הספר,
ופתח את הספר, וראה כתוב בו אלף אלפים
ורבי רבבות משפחות שלהם, והבטיח המלך שלא
יזיקו לעולם את כל משפחתו של אותו הזקן הנ"ל,
וצוה להביא כל הפאטרעטין של כל בני
משפחתו, ואפלו אם יהיה נולד להם (איזה ילד)
יביאו תכף הפאטרעט שלו, כדי שלא יהיה נזוק
שום אחד ממשפחת הזקן.

אחר-כך, כשהגיע זמנו של הזקן לפטר מן העולם,
קרא לבניו וצוה להם ואמר להם: אני מניח לכם זה
הספר: והלא אתם רואים שיש לי כח להשתמש
עם זה הספר בקדושה, ואף-על-פי-כן איני משתמש
בו. רק יש לי אמונה בהשם יתברך. גם אתם אל
תשתמשו בו. אפלו אם ימצא אחד מכם שיוכל
להשתמש בו בקדושה, אף-על-פי-כן אל ישתמש
בו, רק יהיה לו אמונה בהשם יתברך. ונפטר החכם,

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה ג' מהיגר (5)

- א.** מי סיפר למי ש"פעם אחד היה חכם אחד וכו'?
- ☐ המלך להענן
 - ☐ השליח להמלך
 - ☐ הענן להשליח
- ב.** מה עשה הקיסר את כל המדינה?
- ☐ לחכמים
 - ☐ לחכמים גדולים
 - ☐ לאפיקורסים
- ג.** להיכן אמר החכם למשפחתו שנפרוש, ולמה?
- ☐ אל הישוב, כדי שיהיה לנו מה לאכול
 - ☐ אל העיר הקרובה, כדי שלא ניהרג כאן
 - ☐ אל המדבר, כדי שנשאיר בהאמונה בהש"ת
- ד.** מה עשה החכם כדי שלא יוכלו להתקרב אליהם?
- ☐ בנה חומה גבוהה
 - ☐ עשה עגול סביבותם
 - ☐ נכנס לתוך מבצר גדול
- ה.** מה היה קורה אם אותו האילן נשקה?
- ☐ לא היה נשאר מהשדים כלום
 - ☐ היו השדים משתגעין
 - ☐ היו השדים מקבלין כח
- ו.** למה עומדים השדים יום ולילה וחופרין סביב האילן, כיון שחופרין פעם אחת למנוע המים יספיק?
- ☐ כי המדברים עושים מחלוקות בין המלכים ונעשה מלחמה ועי"ז יוכל לבוא מים לאילן
 - ☐ כי המדברים עושים מחלוקות בין המלכים ונעשה מלחמה ועי"ז נעשה רעידת אדמה ועי"ז יוכל לבוא מים לאילן
- ז.** למה לא מצליח המלך לעקור את האילן?
- ☐ כי האילן הוא חזק מאוד
 - ☐ כי לקחו ממנו הכח
 - ☐ כי כשבא לאילן אזי האילן צועק מאוד ונופל עליו פחד וחוזר לאחוריו
- ח.** מה עשה המלך של השדים, כדי להראות את כוחו?
- ☐ נעשה ענן
 - ☐ הוציא חרב גדולה
 - ☐ נעשה גדול מאוד עד השמים
- ט.** מה עשה החכם?
- ☐ הוציא את המלך מהעיגול והניח אותו
 - ☐ פחד מאוד ונכנע
 - ☐ התפלל קצת, ונעשה עב וענן ורעמים ונהרגו שרי המלוכה
- י.** מה ענה המלך של השדים לחכם?
- ☐ שילך ממקומו מהר
 - ☐ שהוא לא מפחד ממה שעשה החכם
 - ☐ שאתן לך ספר מכל המשפחות של שדים, והבטיח לו שלא יזיקו את כל משפחתו לעולם
- יא.** האם למדת את המעשה השבוע?
- ☐ רציתי
 - ☐ פעם
 - ☐ פעמיים

- א.** מי סיפר למי ש"פעם אחד היה חכם אחד וכו'?
- ☐ המלך להענן
 - ☐ השליח להמלך
 - ☐ הענן להשליח
- ב.** מה עשה הקיסר את כל המדינה?
- ☐ לחכמים
 - ☐ לחכמים גדולים
 - ☐ לאפיקורסים
- ג.** להיכן אמר החכם למשפחתו שנפרוש, ולמה?
- ☐ אל הישוב, כדי שיהיה לנו מה לאכול
 - ☐ אל העיר הקרובה, כדי שלא ניהרג כאן
 - ☐ אל המדבר, כדי שנשאיר בהאמונה בהש"ת
- ד.** מה עשה החכם כדי שלא יוכלו להתקרב אליהם?
- ☐ בנה חומה גבוהה
 - ☐ עשה עגול סביבותם
 - ☐ נכנס לתוך מבצר גדול
- ה.** מה היה קורה אם אותו האילן נשקה?
- ☐ לא היה נשאר מהשדים כלום
 - ☐ היו השדים משתגעין
 - ☐ היו השדים מקבלין כח
- ו.** למה עומדים השדים יום ולילה וחופרין סביב האילן, כיון שחופרין פעם אחת למנוע המים יספיק?
- ☐ כי המדברים עושים מחלוקות בין המלכים ונעשה מלחמה ועי"ז יוכל לבוא מים לאילן
 - ☐ כי המדברים עושים מחלוקות בין המלכים ונעשה מלחמה ועי"ז נעשה רעידת אדמה ועי"ז יוכל לבוא מים לאילן

בעומק המעשה

איזה ענין שמוזכר במעשה זה, אמר רבינו שאצל העולם הוא דבר קטן ואצלי הוא דבר גדול?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

היכן עוד מספר רבינו בסיפורי מעשיות על מבשפים? במעשה ה': וקראו למכשפים

איזה ענין שמוזכר בחלק זה של המעשה, הזהיר רבינו ז"ל להתרחק מזה מאוד? ליצנות, דאקטורים

דעם רבינ'ס

מעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 72-3333-02 * לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com

